

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding**
- 2 Wie, Wat, Waar?**
Welke verdachte heeft recht op een tolk?
Op welke momenten heeft de verdachte recht op een tolk?
Wat is het verschil tussen vertolking en vertaling?
Wat zijn de uitzonderingen?
- 3 Aanwijzing en brief van College van Procureurs-generaal**
- 4 Verdachte heeft recht op bijstand tolk**
- 5 Raadsman roept tolk op bij consultatie verdachte**
- 6 Verplichting bijstand tolk bij verhoor verdachte en melding in pvb**
- 7 Recht op vertaling processtukken**
- 8 Inverzekeringstelling**
Het bevel en de verlenging
Het verhoor door de hovj
- 9 Ophouden voor onderzoek**
Bevel ophouden mondeling
Mondelinge vertolking van schriftelijk verlengingsbevel
- 10 Verdachte met gehoor- of spraakstoornis**
- 11 Strafbeschikking wegens misdrijf**
- 12 Dagvaarding en ZSM**
Uitreiken dagvaarding door de officier van justitie
ZSM
- 13 Tolkencoördinator**
- 14 Contact Kenniscentrum**

Nieuwe regels

Vertolking en

Vertaling

Miv 1 oktober 2013

1 Inleiding

Op 1 oktober 2013 is (onder andere) is het Wetboek van strafvordering (WvSv) gewijzigd naar aanleiding van de verplichte implementatie van de Europese richtlijn betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures. Het is een uitwerking van artikel 6 EVRM waarin dit recht in de verschillende fasen van het strafproces is opgenomen evenals de bepaling dat de kosten daarvan ten laste van de Staat komen.

In Nederland was met betrekking tot tolken en vertalers al veel bij wet geregeld. Wat in andere regelgeving was opgenomen is nu bij wet uitgewerkt en aangevuld zoals voorgeschreven in genoemde Europese richtlijn. In het WvSv vind je niet alleen rechten maar ook plichten die gelden voor de politie, justitie en de rechterlijke macht.

Enkele voorbeelden van deze **rechten en plichten** zijn:

- de verdachte heeft het recht met behulp van een tolk te overleggen met zijn raadsman,
- de overheid is verplicht een tolk op te roepen bij een aantal gebeurtenissen zoals het verhoor of bij de behandeling van een vordering tot voorlopige hechtenis,
- de verdachte wordt in een voor hem begrijpelijke taal schriftelijk in kennis gesteld van het ten laste gelegde feit in de dagvaarding,
- de verdachte wordt de mogelijkheid geboden een vertaling van enkele cruciale onderdelen van het dossier te ontvangen, indien dit noodzakelijk is ter voorbereiding van de verdediging.

2 Wie, Wat, Waar?

Welke verdachte heeft recht op een tolk?

De verdachte, die de taal waarin de strafrechtelijke procedure wordt gevoerd niet of onvoldoende beheerst, heeft het recht op bijstand van een tolk of vertaler:

- om te kunnen begrijpen van welk feit hij wordt verdacht,
- om zijn verdediging te kunnen voorbereiden en
- om zijn proceshouding te kunnen bepalen.

Op welke momenten heeft de verdachte recht op een tolk?

De Europese richtlijn bepaalt dat de voorschriften met betrekking tot het recht op vertolking en vertaling van toepassing zijn vanaf het moment dat een persoon, al dan niet door middel van een officiële mededeling, in kennis wordt gesteld van het feit dat hij verdacht wordt van het plegen van een strafbaar feit tot en met het einde van de laatste rechtszitting, inclusief de beroepsprocedures.

De regels gelden daarom tijdens het hele opsporingsonderzoek, alsmede bij de voorgeleiding voor de rechter-commissaris, het onderzoek ter terechtzitting en alle noodzakelijke tussentijdse zittingen.

Wat is het verschil tussen vertolking en vertaling?

Vertolking betekent dat er mondeling vertaald wordt door een tolk die ter plaatse is gekomen of via de zogenaamde tolkentelefoon.

Vertaling heeft betrekking op schriftelijke stukken. Van het betreffende stuk wordt een schriftelijke vertaling uitgereikt.

Voor telefonische bijstand van een tolk en voor het vertalen van schriftelijke stukken maakt de politie gebruik van Concorde.

[Meer informatie Concorde.](#)

Wat zijn de uitzonderingen?

Volgens de Europese Richtlijn (art 1, lid 3) zijn de regels over bijstand van tolken niet van toepassing op de buitengerechtelijke afdoening van lichte strafbare feiten. Hierbij kan het gaan over verkeersovertredingen die op grote schaal worden begaan. Wanneer echter de mogelijkheid bestaat om bij de rechter bezwaar aan te tekenen tegen de buitengerechtelijk opgelegde sanctie, dan zijn de regels wel van toepassing op de procedure voor de rechter.

3 Aanwijzing en brief van College van Procureurs-generaal

Door het College van Procureurs-generaal is in 2009 de **Aanwijzing bijstand van tolken en vertalers in het opsporingsonderzoek in strafzaken** uitgebracht. Hierin staat uitgewerkt hoe de politie de regels met betrekking tot de bijstand van tolken en vertalers in de praktijk moet toepassen. De aanwijzing is opgenomen in de wettenbank van Stapel en de Koning.

Omdat de regels zijn gewijzigd is de aanwijzing **niet meer up to date**. Door het College van Procureurs-generaal is een **beleidsbrief** opgesteld over de implementatie van de betreffende wetswijziging. Deze brief is verzonden aan het Openbaar Ministerie, de Nationale Politie en de Koninklijke Marechaussee.

In de brief staat dat de aanwijzing wordt herzien in overeenstemming met de inhoud van de brief en dat de nieuwe aanwijzing naar verwachting op 1 december 2013 in werking zal treden.

In deze nieuwsbrief zijn consequenties voor de politie, zoals aangegeven in de brief van het college van PG's, cursief weergegeven

Meer informatie:

[Beleidsbrief College PG's met consequenties nieuwe regels](#)

4 Verdachte heeft recht op bijstand tolk

Artikel 27 WvSv

lid 4 De verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, is bevoegd zich te laten bijstaan door een tolk.

In art 27 WvSv lid 4 staat de algemene bevoegdheid van de verdachte om zich te laten bijstaan door een tolk als hij of zij de Nederlandse taal niet of niet voldoende beheerst. Dit is van toepassing vanaf het eerste moment dat hij of zij als verdachte wordt aangemerkt tot en met de laatste veroordeling waarop geen beroepsprocedure meer mogelijk is.

Buiten deze algemene **bevoegdheid** van de verdachte zijn er andere bepalingen in de wet opgenomen waarin voor de overheid op bepaalde momenten, zoals het verhoor van de verdachte, de **verplichting** is opgenomen om zorg te dragen voor tolkenbijstand. Als er geen plicht is voor de overheid om een tolk op te roepen dan kan de verdachte gebruik maken van zijn recht op tolkenbijstand. In alle situaties komen de kosten daarvan **voor rekening van de Staat**.

5 Raadsman roept tolk op bij consultatie verdachte

artikel 28 WvSv

lid 3 Indien voor het overleg tussen de verdachte en zijn raadman de bijstand van een tolk nodig is, is de raadman verantwoordelijk voor het oproepen van een tolk.

Wanneer verdachte en raadman niet in het Nederlands of een andere taal kunnen communiceren dan is de raadman verantwoordelijk is voor het regelen van de bijstand van een tolk. Hierbij kan ook gebruik worden gemaakt

van de tolkentelefoon. Deze bepaling vereist **niet** dat de tolk fysiek aanwezig is. De raadsman roept zelf de tolk op via een eigen telefoonnummer van het Tolk- en vertaalbureau Concorde Group. De kosten komen ten laste van de Staat.

Tolk bij consultatie raadsman voor het eerste verhoor

Op grond van het nieuwe artikel 28, lid 3 WvSv heeft de verdachte recht op bijstand van een tolk bij dit overleg met zijn raadsman en is de raadsman verantwoordelijk voor het oproepen van een tolk. Wanneer de politie voor het verhoor van de aangehouden verdachte een tolk heeft opgeroepen, dient de verbalisant de verdachte te wijzen op zijn recht om voorafgaande aan het eerste verhoor een raadsman te consulteren en wijst hij de raadsman erop dat er een tolk beschikbaar is die bijstand kan leveren.

Hiermee wordt de mogelijkheid aangehaald dat de raadsman gebruik kan maken van de tolk die al voor de politie aanwezig is. Dit zal tijd besparen bij eenvoudige zaken. Bij mogelijke belangenverstrengeling roept de raadsman zelf een tolk op.

6 Verplichting bijstand tolk bij verhoor verdachte en melding in pvb

Artikel 29a WvSv

Lid 1 In alle gevallen waarin een verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst wordt gehoord, wordt de bijstand van een tolk ingeroepen.

Lid 2 De tolk wordt opgeroepen door de verhorende ambtenaar, tenzij anders bij wet bepaald. Tijdens het voorbereidende onderzoek kan de tolk mondeling worden opgeroepen. In alle andere gevallen geschiedt de oproeping schriftelijk.

Lid 3 Van de bijstand van een tolk wordt mededeling gedaan in het proces-verbaal.

In dit artikel is de **verplichting** opgenomen om de bijstand van een tolk in te roepen bij het verhoor van een verdachte, die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst. Deze bepaling geldt voor het verhoor door de opsporingsambtenaar maar ook voor het verhoor van de verdachte bij de voorgeleiding voor de rechter-commissaris en tijdens het onderzoek ter terechtzitting.

De plicht om de tolk op te roepen ligt bij de **verhorende ambtenaar**, tenzij bij wet anders bepaald. Tijdens het opsporingsonderzoek mag de tolk **ook mondeling** worden opgeroepen.

Afschaffing mogelijkheid tot verhoor in andere taal

De oude aanwijzing van het College van PG's geeft aan dat wanneer de verdachte en de verbalisant van oordeel zijn dat zij beiden een andere taal in voldoende mate beheersen, ervoor gekozen kan worden om het verhoor in deze andere taal te laten plaatsvinden. Deze optie is geschrapt. Dat betekent dat steeds de bijstand van een gekwalificeerde (telefonische) tolk moet worden ingeroepen als de verdachte de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst. Daardoor is de verdachte ook in staat om de schriftelijke weerslag van zijn verklaring te controleren met behulp van een onafhankelijke partij.

NB De raadsman mag, in tegenstelling tot het politieverhoor, de verdachte zonder tolk bijstand verlenen in een andere taal als beiden de andere taal spreken!

Het is **verplicht** de bijstand van de tolk in het **proces-verbaal** te vermelden. Ook de taal waarin de tolk bijstand heeft verleend wordt in het proces-verbaal vermeld. Deze taalrichting geldt dan in beginsel verder in het strafproces

7 Recht op vertaling processtukken

Artikel 32a WvSv

Lid 1 De verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, kan verzoeken processtukken waarvan hem de kennisgeving is toegestaan en die hij noodzakelijk acht voor zijn verdediging geheel of gedeeltelijk schriftelijk te laten vertalen in een voor hem begrijpelijke taal. Het verzoek wordt schriftelijk gedaan, omschrijft zo duidelijk mogelijk de processtukken of gedeelten daarvan waarop het verzoek betrekking heeft en is met redenen omkleed.

Lid 2 Tijdens het voorbereidend onderzoek wordt het verzoek, bedoeld in het eerste lid, gericht aan de officier van justitie; tijdens het onderzoek ter terechtzitting wordt het verzoek gericht aan het gerecht in feitelijke aanleg waarvoor de zaak wordt vervolgd.

Lid 3 Indien de officier van justitie het verzoek, bedoeld in het eerste lid, afwijst, wordt de verdachte daarvan schriftelijk mededeling gedaan. De verdachte kan binnen veertien dagen na dagtekening van de mededeling daartegen een bezwaarschrift indienen bij de rechter-commissaris. Alvorens te beslissen, hoort de rechter-commissaris de verdachte en de officier van justitie.

De verdachte heeft recht op vertaling van de processtukken die essentieel zijn om te garanderen dat hij zijn recht op verdediging kan uitoefenen. Tijdens het opsporingsonderzoek kan de verdediging een schriftelijk verzoek om vertaling van bepaalde processtukken of delen daarvan richten aan de officier van justitie.

In het verzoek dient te worden gemotiveerd waarom schriftelijke vertaling voor de verdediging noodzakelijk wordt geacht en waarom niet kan worden volstaan met de mondelinge bijstand van een tolk tijdens het overleg dat de verdachte en zijn raadsman.

Bepaalde, aangewezen stukken moeten standaard vertaald worden zoals de dagvaarding. Voor de politie is het van belang dat het bevel tot invezekeringstelling en de verlenging daarvan vertaald moeten worden.

8 Invezekeringstelling

Artikel 59 WvSv (invezekeringstelling)

Lid 7 Indien de verdachte de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, wordt hem zo spoedig mogelijk in een voor hem begrijpelijke taal **schriftelijk** mededeling gedaan van het strafbare feit ten aanzien waarvan de verdenking is gerezen, de grond voor uitvaardiging en de geldigheidsduur van het bevel.

Het bevel en de verlenging

Aan de verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst wordt **een vertaling verstrekt** van de relevante onderdelen van het bevel tot invezekeringstelling (en de verlenging) in een voor hem begrijpelijke taal. Als relevante onderdelen van het bevel worden aangemerkt:

- het strafbare feit,
- de grond voor uitvaardiging van het bevel (aankruisen) en
- de datum en tijdstip van afloop van het bevel.

[Zie PKN voor vertaalde formulieren invezekeringstelling](#). Deze formulieren moeten nog aangevuld worden met de gegevens zoals hierboven vermeld. Dit is voor de verbalisant in Nederlands op het formulier aangegeven.

Voor het vertalen van de aangevulde bevelen tot invezekeringstelling wordt zorg gedragen door de vertaalafdeling van Concorde. Zie voor de volledige procedure de [handleiding](#) op de intranet op de tolkenwebsite.

Het verhoor door de hovj

Het verhoor door de HOVJ voor de inverzekeringstelling kan plaatsvinden, middels de tolktelefoon van Concorde op 020-8202888). Zie voor de verplichting tot inschakelen van een tolk hoofdstuk 6.

9 Ophouden voor onderzoek

Artikel 61 WvSv (ophouden voor onderzoek en verlenging)

Lid 8 Een afschrift van het bevel (**tot verlenging**) wordt hem onverwijld uitgereikt. Indien de verdachte de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, wordt hem de inhoud van het bevel mondeling in een voor hem begrijpelijke taal medegedeeld.

Bevel ophouden mondeling

Aangezien het recht op vertaling betrekking heeft op schriftelijke stukken en het bevel tot ophouden voor onderzoek (artikel 61, eerste lid, WvSv) doorgaans **mondeling** wordt gegeven, zal van vertaling van dat bevel geen sprake zijn.

Mondelinge vertolking van schriftelijk verlengingsbevel

Wanneer tijdens de eerste zes uren van ophouden voor onderzoek de identiteit van de verdachte niet kan worden vastgesteld en er is voor het feit geen inverzekeringstelling mogelijk dan kan de ophouding voor onderzoek met zes uren worden verlengd. Dit verlengingsbevel is **schriftelijk** (art 61, lid 5 WvSv) en een afschrift daarvan wordt aan de verdachte verstrekt. In deze situatie wordt de verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst **mondeling** van de inhoud van de verlenging op de hoogte gesteld. Dit is dus anders dan bij de verlenging van de inverzekeringstelling. De bedoelde vertolking kan plaatsvinden met gebruikmaking van de tolktelefoon.

10 Verdachte met gehoor- of spraakstoornis

Artikel 131b WvSv

Waar wordt gesproken van bijstand van een tolk aan een verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, wordt daaronder mede begrepen bijstand van een daartoe geschikte persoon als tolk aan een verdachte die niet of slechts zeer gebrekkig kan horen of spreken.

Wanneer een verdachte met een gehoor- of spraakstoornis wordt gehoord wordt hij bijgestaan door een daartoe geschikte persoon als tolk. In veel gevallen zal dit een tolk gebarentaal zijn. Via de politietolkenlijst kan een beëdigde gebarentolk benaderd worden.

Onder "een daartoe geschikte persoon" kunnen in bijzonder gevallen ook andere personen vallen dan tolken gebarentaal. Wanneer de verdachte een specifieke spraakstoornis heeft, kan bijvoorbeeld ook een familielid van verdachte die in staat is de beperkte spraak van verdachte te vertalen voor de opsporingsambtenaren.

11 Strafbeschikking wegens misdrijf

Artikel 257a WvSv

Lid 7 Indien blijkt dat de verdachte de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst en de strafbeschikking is uitgevaardigd wegens een misdrijf, wordt de strafbeschikking of in ieder geval de in het zesde lid bedoelde onderdelen daarvan vertaald in een voor de verdachte begrijpelijke taal. De verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, kan verzoeken dat de strafbeschikking in een voor hem begrijpelijke taal wordt vertaald.

Indien een strafbeschikking wordt uitgevaardigd wegens een **misdrijf** en de verdachte beheerst de Nederlandse taal niet of onvoldoende, dan moeten de essentiële onderdelen van die strafbeschikking worden vertaald in een voor de verdachte begrijpelijke taal. Dit zijn:

- *een korte omschrijving van het strafbare feit;*
- *de opgelegde straffen, maatregelen en aanwijzingen;*
- *de dag waarop de strafbeschikking is uitgevaardigd;*
- *de wijze waarop verzet kan worden ingesteld;*
- *de wijze van tenuitvoerlegging.*

Deze verplichting geldt ook voor strafbeschikkingen uitgevaardigd door een opsporingsambtenaar (politiestrafbeschikkingen, artikel 257b WvSv) of een bestuursorgaan (bestuurlijke strafbeschikkingen, artikel 257ba WvSv), voor zover zij op grond van het Besluit OM-afdoening, bevoegd zijn tot het opleggen van een strafbeschikking wegens een **misdrijf** en deze bevoegdheid toepassen.

Het uitvaardigen van een strafbeschikking wordt aangemerkt als een daad van vervolging. De politie mag een strafbeschikking uitvaardigen voor winkeldiefstal (feiten pG110a en pG100b). Volgens het feitenboekje mag alleen de hulpofficier van justitie de strafbeschikking aanbieden. Voor de schriftelijke vertaling wordt gebruik gemaakt van Concorde.

12 Dagvaarding en ZSM

Art 260 WvSv

Lid 5 Indien de verdachte de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, wordt hem onverwijld een schriftelijke vertaling van de dagvaarding verstrekt dan wel wordt hem in een voor hem begrijpelijke taal schriftelijk mededeling gedaan van de plaats, datum en het tijdstip waarop de verdachte ter terechtzitting moet verschijnen alsmede een korte omschrijving van het feit en de mededelingen, bedoeld in het derde lid, tweede volzin, en het vierde lid.

Uitreiken dagvaarding door de officier van justitie

Aan de verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, wordt een vertaling van de dagvaarding of van de relevante onderdelen daarvan in een voor de verdachte begrijpelijke taal verstrekt, zodat hij kan begrijpen waarvan hij wordt beschuldigd en zich daartegen kan verdedigen.

Daartoe dient te worden vertaald:

- *plaats, datum en tijdstip waarop de verdachte ter terechtzitting moet verschijnen;*
- *een korte omschrijving van het strafbare feit;*
- *de mededelingen als bedoeld in artikel 260, lid 3, tweede volzin en lid 4 WvSv.*

Vertaling van de hele tenlastelegging kan aangewezen zijn in bijzondere gevallen, zoals bijvoorbeeld bij een complexe fraudezaak.

ZSM

In het kader van ZSM worden dagvaardingen en strafbeschikkingen door het Openbaar Ministerie naar de politie verzonden, die deze aan de verdachte uitreikt.

Het beleid met betrekking tot het recht op bijstand van een tolk is onverkort van kracht. Indien niet dadelijk een tolk beschikbaar is, kan de bijstand van een telefonische tolk worden ingeroepen.

Met betrekking tot de vertaling van strafbeschikkingen en van dagvaardingen binnen het project ZSM zijn tussen ZSM en Justitie werkafspraken gemaakt.

13 Tolkencoördinator

De coördinatie met betrekking tot tolken voor Amsterdam en Noord-Holland is ondergebracht bij onze eenheid bij de Dienst Executieve Ondersteuning, Bureau Flexibiliteit.

Voor meer informatie over tolken en de tolkenlijst kan contact worden opgenomen met de tolkencoördinator:

Kees Lehman

aml10129@amsterdam.politie.nl

tel 020-5596526 (grip 126526)

Uitgebreide informatie op intranet:

- [Algemene informatie](#) (oa telefonische tolkdiensten en formulieren)
- [Toelichting nieuwe regels op Tolkensite](#)
- [Tolkenlijst](#)
- [Publicatie PKN met vertalingen bevel ivs](#)
- [Andere publicatie PKN](#)

14 Contact Kenniscentrum

Kenniscentrum Eenheid Amsterdam

telefoon 020-5595460

e-mail Kenniscentrum@amsterdam.politie.nl

De vermelde tekst is opgemaakt naar de wetgeving zoals geldig is op de datum van het verschijnen van deze Nieuwsbrief.